

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 10. szám.
Telefonszám 164

Felelős szerkesztő:
DR. KNÉZY LEHEL.

Egy szám
12
fillér.

Lapkiadó:
DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 8 pengő
Vidékre negyedévre 8

A Dunamedence európai jelentősége.

Nagy, nehéz és felelősségteljes utat kellett megtennie Ausztriának, amíg a marxista állami élet csapongásaiból és bizonytalan utvesztőiből kibontakozhatott a normális állami élet határai közé kerülhetett. Tíz esztendő alatt százszor verték félre a harangokat Ausztriában, tíz év óta százszor fenyegette összeomlás Ausztria politikai és gazdasági életét. A szocialista állami berendezkedés nem ismerte a határokat, melyek között mozognia szabad volt s éppen ezért akárhányszor önmagával találta magát szemben, máskor polgári társada mával mérte össze fegyvereit s az örökké fenyegető polgárháboru ugy kísértett Ausztria horizontján, mint tavaszi égbolton váltakozik a viharfelleg és a verőfényes napsütés. Ha magyarizátát akarnók keresni e hullámzó változatosságban, abban találók a változatosság okát, hogy Ausztria 400 éves állami közössége alatt elkényeztetett gyermeke volt egy erős tulajdonon elhelyezkedett dinasztának s kiváltságos részese egy dualisztikus államformának, ahol mindig a jólét verőfényes napja sütött s ahol csak nekik és számukra kelt fel a nap, hogy élető sugaraival bevilágítson és megtermékenyítsen mindent, ami Bécshez, Ausztriához tartozik. Mi sem volt természetesebb mint az, hogy amikor saját lábára állott, önálló állami berendezkedéshez fogott, akkorra járása bizonylatanná vált, célkitűzései homályosak és meddőek lettek s az önállóság és az „Anschluss” között hanyódott, akárcsak a gazdátlan csónak, amelyet a vihar hol a hullám tarajára, hol a hullám mélyére sodort.

Céltudatos munka és államférfiai bölcsesség kellett ahhoz, hogy belátó bölcs keze Ausztria hajóját révbe vezethessék s hogy Ausztria számottevő tényezője lehessen Középeurópa államközi életének. Az európai atmoszféra lehiggadása is kellett hozzá, hogy Ausztria érintkezési felületeket kereshessen és találhasson az európai államokkal, elvitáztatatlan tény, hogy Ausztria konszolidálásához az utolsó lökést az a baráti kapcsolódás nyújtotta, amelyet Olaszország kezdeményezett s amely Ausztria nyugodt állami értékét és biztos fejlődését zsírálta. Nem fűzünk vérmesebb reményeket ahhoz a közeledéshez, amely Ausztria útját Magyarország felé irányította, de lehetetlen meg nem látnunk a tények csoportosításából felkinálkozó valóságokat. A velünk kitűnő barátságban élő Olaszország s a fegyvertársi viszonyban élő Németország éppolyan felemelő s erősítő tényezői annak a középeurópai összhangnak, amelynek számadatai között Magyarország is helyet foglal, mint Lengyelország rokonszenves magatartása, Bulgária és Törökország állásfoglalása. Amikor tehát a marxista légkörből kiemelkedő Ausztria Magyarország évszázados barátságára appellál, ezzel a ténnyel azt látjuk beigazolvva, hogy Magyarország utolsó 10 esztendejének külpolitikája

nem volt meddő, nem volt elhamarkodott, sőt számfejtéseiben a realpolitika tantételeit igazolta.

A magyar nép függetlenségi érzelmében, önállósági törekvésében egy pillanatra sem zavartathatja magát azáltal, hogy Ausztria kancellárja Magyarországhoz való viszonyát feljavitja és rendezi, mert a két ország geográfiai fekvése és évszázados együttélése, valamint évszázados történelmi tanulságai a kölcsönös függetlenség és önállóság szükségességét domborítják ki s külön-külön, de együttesen is arról tanuskod-

nak, hogy Középeurópa nyugalma érdekében Ausztria és Magyarország politikai és gazdasági közeledésére szükség van, anélkül azonban, hogy az évszázados tapasztalatok tanulságait fel kellene adnunk Schöber kancellár és Bethlen miniszterelnök nyilatkozatai ezeket a tanulságokat igazolják s a Dunamedence európai jelentőségét igazolják ország-világ előtt akkor, amikor balui értelmzett dunai konföderációról és speciálisan egondolt Európai Egyesült Államokról van szó.

Megvalósításhoz kell juttatni a legnagyobb magyarnak Széchenynek nagy elgondolását a csendes vízpartokra épített nagy színházakról. Ezek egy idény alatt harminc év munkáját végzik el a lelkek gyönyörködtetésével. Bekapcsolják a nép széles rétegeit a „kevés választottak” jómódu szűk csoportjának eddig teljesített szorakoztatása helyett.

A kormányzói korszak eredményes decenniumát is megőrkítő nagy terv megoldásához a színházi vígjalmi adónak is mérsékelt átszervezése mulhatatlanul szükséges.

Bácskai gazda indítványa arra, miként lehetne megmenteni a válságba került vidéki színházat.

A tingli-tangli operettek helyett szabad színpadok felállítását javasolja klasszikus színdarabok eljátszására.

Bács-Bodrog vármegye június 15-i kisgyűlési ülésén előkészítette a másnapi közgyűlés tárgysorozatát, amelyen szerepelt „Debrecen város átirata a magyar vidéki színházak megsegítése érdekében a m. kir. miniszterelnök úrhoz intézett feliratának támogatása iránt.” Ehhez a ponthoz felszólalt a kisgyűlési ülésen Medveczky Károly gazdasági főtanácsos, aki a vidéki színház megsegítésére indítványt terjesztett elő, amit a kisgyűlés, majd a megye törvényhatósági közgyűlése is elfogadott.

Az indítvány a kiválóbb színészeknek nyári foglalkoztatására szabad színpadok felállítását javasolja, amivel az idegenforgalmat is emelni lehetne. Végül a mozik és rádió bevételeinek egy részéből színházalap teremtését proponálja a vidéki színházat helyzetének stabilizálására.

Az indítványt most készítette el Medveczky Károly s nyújtotta be az alispáni hivatalhoz a kormányhoz való továbbítás végett. Az indítvány szövege a következő:

Határozza el a vármegyei törvényhatóság a válságba jutott magyar színművészet fejlesztésére és a vidéki színház megmentésére, midőn alábbi indítványokat teljes mértékben magáévá teszi, hogy sürgősen szükségesnek tartja tünepi játékok szabad színpadainak fokozatos megépítését a Szent Gellért hegyén és a tihanyi öböl sziklájába bevágtatott antik jellegű színházakkal és a szegedi Árkádok terén, az idegenforgalom emelésére és kulturfőlényünknek művészi biztosítására szintén felir a közoktatásügyi kormányzathoz és támogatásra hívja fel az összes társírvényhatóságokat a székesfővárossal együtt.

Indokolás: Debrecen város kormányelnöki felterjesztésében joggal és eléggé nem dicserhető módon kívánia az eddig négy kormányzati ágban elhelyezett Mozgó-Kép és Rádió ügyeknek egyesítését a közművelődési tárca keretében a határtalan fejlődési lehetőségük alapján erős jövedelmi forrás megteremtését a nemzeti színművészet

válságának megszüntetésére s a további fejlesztés előmozdítására.

A többi kulturállamokban a művészek nyári foglalkoztatására s a huszezres nagy nézőtömeg bekapcsolására már negyven éve megkezdették operáknak és klasszikus daraboknak szabadban való előadását ünnepi játékok sorozatában. Előadtak vallásos mystériumokat is várkastélyok és kolostorok udvarán.

A franciák kezdték Nimes és Carthago antik színházaiban. Olasz művészek Syracuse görög színházában; Firenze szépséges környezetében, Fiesoló magaslatán a Teatro Romanóban és Verona helyreállított amfiteátrumában, sőt a velencei Márkus-téren is. Új Görögország az Akropolisz ószi színházában és Delphoiban.

A Germánok Bayreuthban és Berlinben. A szomszéd Ausztria Salzburgban, a Dóm téren és a weieni Hohe-Wartén. Hova a magyar értelmiség nagyobb csoportja is szokott évente kitúzni.

Magyarországon ennek a nagy tömeget szorakoztató, magyas művészeti irányzatnak követésére Nagyváradon a Ródey-parkban és a Margitszigeten, mid a ferencvárosi sportarénában törtétek igen kezdetleges összeomlott kísérletek. A megvalósulásnak nagy történelmi feladata a magyar kultúra renaissance-ának jelenlegi nagy miniszterére vár.

A nagy tömegeknek nem csak a testi, de lelki ápolása is nemzeti kötelesség. Az ó- és középkorban egyházi kúrából megteremtett színházat vissza kell hozni a templomhoz a lelki megerést manifesztáló nagy irodalmi műeknek bemutatására a legújabb színpolitikusan sprituálista irodalom keretén.

Adot kell nyújtani az üzleti és másdik vonalú színházak kiválóbb művészeinek nyári szünetben igazi tehetségüknek bemutatására és kifejlesztésére a valóban klasszikus színjátszás maglatain; mit télen leközltséjük megadályoz.

Baja város juniusi egészségügye.

Beszámó ó az iskola fogorvosi intézmény munkájáról

Dr. Burtik Andor városi tisztí főorvos elkészítette a város juniusi egészségügyéről szóló jelentését, amit a város szerda déli közgyűlési bizottsági ülése elé terjesztett. A jelentés a következő:

Az éves születések száma 35, 16 fiú és 19 leány. A halálozások száma 32. Egyéven aluli halálozás 3 esetben történt, 2 esetben veleszületett gyengeségben, 1 tüdőgyulladásban.

Halálokok: erőszakos halál 2, tuberkulózis 4, szervszívba 3, aggszály 4, tüdőgyulladás 3, veleszületett gyengeség 2, rák 2, érelmeszesedés 1, has-hártyagyulladás 1, elmebeteg három egyéb hét.

A fertőzőbetegségek közül vörheny 3 esettel, kanyaró, parotitis, gyermekágyiláz 1—1 esettel szerepelt.

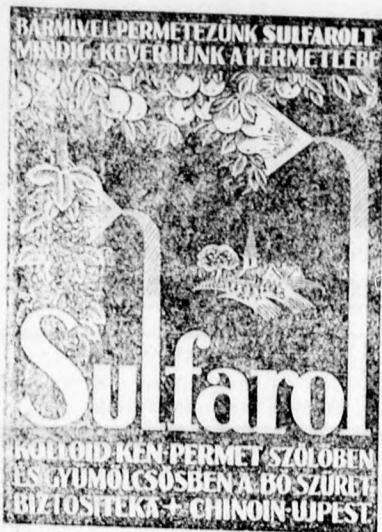
Az iskola fogorvosi intézmény az iskolai előadások megszüntével jelen iskolaeüvi működését szintén befejezte. Örömmel jelenthetem, hogy két iskola fogorvosunk igen szerény tiszteletdíj mellett az iskolaeüv folyamán hatalmas eredményes munkát végzett. 268 munkanapjuk volt, 956 ülésel, volt 275 tejfogtómés, 446 állandófog tömés, 179 fogeltávolítás, 56 egyéb kezelés, 1806 iskolai tanulót átvizsgáltak és törzslapoztak. Az összes elemi iskolák első és másod osztályának tanulóinál a fogkezeléseket tökéletesen befejezték, úgy, hogy ezek teljesen szanált fogorral bírnak. A felsőbb osztály tanulói közül azok kerültek kezelésre, aktnél sürgős fogorvosi kezelés vált szükségessé.

Ez az erős haladásnak induló szép intézmény súlyosan érzi hiányát a központi fogorvosi rendelőknek, mivel jelen viszonyok között intenzív és zavartalan munka és az intézmény fokozatos fejlődése alig biztosítható. Az iskolai fogorvosi rendelések ugyanis a fogorvos urak magánrendelőiben történtek, amely ugyanis magára az orvosra, valamint az ott várakozó magánbetegekre is erősen zavarólag hat. Minden igyekezetem oda fog irányulni, hogy a leendő iskolaépítésekkel kapcsolatosan az iskolaorvosi intézmény céljaira is megfelelő elhelyezés biztosíttassék.

Az ajándék fényképezőgépek megérkeztek,

szétosztásuk az ismert módon megkezdődött. **Bárki kaphat belőle a**

Városi Drogériában, Baja Vörösmarty Mihály-utca 1. szám. — Telefon 350.

Szőlőben és gyümölcsösben fellépő lisztharmat betegség ellen kedvezményes áru SÜLFAROL-t használjunk, melyet fél százalékos arányban a bordói léhez kevertünk. Főkrátban beszerezhető:

Városi Drogériában Baja, Vörösmarty Mihály-u. 1. — Tel. 350.

Jelentem még, hogy június hó folyamán dr. Versényi Jenőné th. tiszt főorvos szabadságon volt, mely idő alatt a helyettesi teendőket főorvos látta el.

A hó folyamán orvosi diplomáját újonnan letelepedő Scherer György hivatalomnak bemutatta.

Az anya és csecsemővédő intézet június havi fogalma: Felvételt 10 terhes, 29 gyermekágyas, 29 csecsemő, 1 kisdéd. Gondozás alatt áll 17 terhes, 30 gyermekágyas, 369 csecsemő és 669 kisdéd. Az orvosi rendelések száma 247, védőnői látogatás 521 esetben volt. Tej kiadatott 750 liter.

A Tüdőbeteg gondozó Intézet június havi kimutatása: új betegfelvétel volt 36, a rendelések száma 339, kiadtak 900 liter tejet, halálozás 2 és gondozói látogatás 200 esetben.

Az Egészségvédelmi Intézet június havi fogalma: új beteg felvétel volt negyvenhét, rendelések száma ötszázhatvanhat.

A Közegészségügyi fiókinézet május havi kimutatása: Ty. vizsgálat 34, Dy. 129. Wa. 147. Tbc. 10. Egyéb 128.

A mentőegyesület június havi munkája Betegszállítás volt 47, helyben 33, vidéki 14. Mentés volt 28, helyben 20, vidéki 8. Mozgóórszolg. 3, összesen 78. Befutott kilométerek száma 1122, helyben 248, vidéki 874.

A városi kórház betegforgalmi kimutatása június hóra.

Múlt havi maradvány: 428. Június hóban felvételt 262, született 5, elbocsátott 320, meghalt 9, maradt 367.

A felvett betegek közül 7 bajai és 15 vidéki tüdővész. Elmebeteg felvételt 4 fi és 3 nő.

Értesítjük

a mélyen tisztelt közönséget, hogy f. hó 12-től, szombattól kezdődőleg a külföldi turnéjáról visszajött.

Hungária-Dzsasz

játszik kerthelyiségünkben. Kérjük közönségünk további szives látogatását Kitérő tisztelettel Preimájer-étterem.

Hogyan öröközte meg a parlament naplója Bajaszentistván és Boggyiszló átcsatolásának országgyűlési vitáját?

Csizmadia: A lakosság, amely ott lakik, ott hallja a harangszót, ott énezi a templomot, mindent, mert mégiscsak oda jár be a közvetlenül mellette fekvő községbe, amelyet csak egy utca választ el a határtól, de ha ügyes-bajos, adminisztrációs dolgaik vannak a születések, halálozások, esketéseketések ügyében 30-37 kilométernyit kell menniük. Ez ázsiai állapot ez túrhetetlen ebben az országban. (Ugy van! a szélső baloldalon.) Nagyon hátás lennék, ha a kormány ezt a tüdővesz javaslatot, amely ma a Ház előtt fekszik, kiterjesztene és rendet csinálna már az országban. Ne legyen olyan helyzet, hogy pl., az ha Orosházáról elindul az ember és kimegy a városba, akkor bemegy a hőmezőváros helyi határra, onnan megint kimegy Orosházára és bemegy Békés vármegyébe. (Jánosy Gábor: A vármegye miért nem mozgatja a dolgot?) Egyik vármegye nem enged és kimegy a városba, mert a vármegyei urak nem engednek, természetesen a lakosságon bosszulja meg magát ez a lehetetlen helyzet. (Zaj a jobboldalon.— Jánosy Gábor: Bele kell nyulni!)

Nagyon kérem a belügyi kormányzatot, hogy amikor ilyen felterjesztések jönnek, azokat tegye vizsgálat tárgyává és minden protekciót, közbenjárást kizárva, csak igazságos uton tegye meg az intézkedéseket épügy, mint ebben a törvényjavaslatban.

A magam részéről nem akarom tovább igénybe venni a Ház türelmét, de nagyon kérem a miniszter ur öccellenciáját, szíveleje meg ezt a dolgot és ne csak ezt a két-három községet csatolja egyik vármegyétől a másikhoz, hanem mindenütt, ahol erre szükség van, tegye ezt meg.

Elnök: Szólásra következik?

Perlaki György jegyző: Senki sincs feliratkozva.

Elnök: Ha szólni senki sem kíván, akkor a vitát bezárom.

A belügyi miniszter ur kíván szólni.

Scitovszky Béla belügyminiszter: T. képviselőház! Ez a két törvényjavaslat, amelyek közül egyet már el méltóztattak fogadni, a Házban rég tett ígéretem beváltásának kezdetét jeleníti. Ezek a kérdések nem oly könnyen intézhetők el, mint ahogy azt az ember szeretné. Itt sok régi, tradicionális dologgal kell az embernek megküzdenie, sok magánérdek jelentkezik, amelyeket szintén meg kell vizsgálni, maguk az egyes törvényhatóságok is, a községek lakossága is nehezen válnék meg a megszokottól, még akkor is ha ez megszokottság közigazgatási szempontból égbekiáltó lehetetlenséget jelent.

En egy alkalommal, amikor erről a kérdéssről első ízben volt szó a Házban, közigazgatási szörnységnek jeleztem ezeket az állapotokat. Teljesen objektív szempontokból és nézőszögéből kívántam ezeket a kérdéseket elbírálni. Tudtam, hogy ha ilyen kezdé lépés történik meg, ezzel gátat és zsilipet nyitok, amelyen azután sok mindenféle olyan is szeretne keresztül jutni és keresztül csuszni, aminek talán maga objektív indoka nincs is meg. Ki is jelentem, hogy ezeket a kérdéseket kizárólag közszempontokból ki

vánom elbírálni (Felkiáltások a jobboldalon: Ez a helyes!) és ha közszempontok indokolják ezeknek a kérdéseknek az átcsatolásra vonatkozó részét, úgy a magam részéről nem fogok megriadni a kérdések objektív szempontból való eldöntésétől. (Helyeslés a jobboldalon.)

A két első közül a boggyiszlói nem okozott nagyobb nehézséget; Bajaszentistvánál és Bajánál azonban már nagyobb nehézségek merültek fel. Annak ellenére, hogy uegindulásakor maga Bajaszentistván község is készséget jelentette ki a Bajához való természetesen csatlakozáshoz, később bizonyos

A Zrinyi Miklós honvédezred katonazenésze agyonlőtte a mennyasszonyát, utána pedig önmagát.

Megrázó szerelmi tragédia játszódott le Kaposvárott a Zaranypuszta felé vivő út közelében a tarlón. Matyék József katonazenész, a Zrinyi Miklós honvédezred — Baján is van egy zászlóalja katonazenésze hónapok óta udvarolt Kaufmann Olga 15 éves leánynak, akit feleségül is akart venni. Meg is kérte a kezét, de a szülők egyelőre hallani sem akartak a házasságról.

A fiatalok hiába kérelték a szülőket, azok hajthatatlanok maradtak, mert a leányt fiatalnak tartották. Amikor a fiatalok látták, hogy terültük elé

agitáció indult meg Bajaszentistvánon, amely az én figyelmem is felhívta, úgy hogy szükségesnek láttam, hogy magam menjek ki a helyszínre (Helyeslés a jobboldalon) és magam szerezzek e kérdésben személyes tapasztalás alapján olyan látékpet, amely nekem a bürokratizmuson felül egyénileg és egyéni tapasztalások alapján adta meg a lehetőséget, hogy ebben a kérdésben objektíve tudjak dönteni. (Helyeslés a jobboldalon.)

Midőn így kialakult előttem a kép, akkor már nem érdekelték ezek a mozgalmak. Objektív állásfoglalásom lévén, tudtam, hogy mi Bajaszentistván község lakosságának objektív s helyes érdeke s el voltam tökéltre, hogy ezt a lépést akarata ellenére is megteszem. (Helyeslés a jobboldalon.)

(Folytatjuk)

A város közgyűlése rendkívüli ülésen elfogadta az iskolaépítési programot.

Baja város törvényhatósági bizottsága szerdán délután rendkívüli közgyűlést tartott Bisztrai-Balku Gyula főispán elnöklése alatt. A közgyűlésnek csak egyetlen tárgya volt: a munkanélküliség leküzdésére a tervbevetett iskolaépítések ügyében való határozathozatal. A tárgy igen érdekes és nagyjelentőségű volt: a kisgyűlés padosai megteltek bizottsági tagokkal. Ez a közgyűlés azonban nagy érdeklődést váltott ki a munkanélküliek táborában is, mert a karzaton jó pár száz munkanélküli helyezkedett el már a kisgyűlés kezdete előtt.

A közgyűlésen felolvasták a miniszteri leiratot, amit már közöltünk. Ugy a közgyűlésen mint az előtte fél órával előbb megtartott közgyűlésen pedig felolvasta maga dr. Vojnics Ferenc polgármester a miniszteri leiratra válaszul készített határozatot, amelyhez a kisgyűlésen senki sem szólt hozzá. A határozatot a Független Magyarság honnapi számában közöljük le teljes egészében.

A törvényhatósági bizottság határozata hozzászólul a miniszteri leirat szelleméhez. Új az benne, hogy a város hajlandó Bajaszentistvánon is 6 osztályos elemi iskolát és óvodát építtetni, ha az államosítást arra is sikerül kiterjeszteni.

Dr. Knézy Lehel ügyvéd az előbbi rendkívüli közgyűlés összehívását kérő beadvány aláírói nevében szólalt fel. Nem osztja egyik bizottsági tag azon felfogását, aki azt mondotta, hogy a nyomorról csak az beszélhet, aki a nyomort maga is átéli. Szólt a periferiák lakosságának és a munkásoknak a nyomorról, de ecsetelte a szellemi pályán működők inségét is. Ez utóbbiak csak vegetatív életet folytatnak. Amikor az aláírók a munkanélküliség elleni remedium megkeresése végett rendkívüli közgyűlést hívtak össze, ezt azért tették, mert a választások során választóiknak tett ígéretüket, hogy a választók érdekeit fogják képviselni az önkormányzati életben, — hűen akarják teljesíteni. Utalt arra, hogy a jövőre is kell gondolnunk, mert előreláthatólag a gazdasági válság és a munkanélküliség elég hosszú időre vendégünk lesz. Sok alkotni, sok tennivaló van még. Hátra van a kórház bővítés végrehajtása, a gyermekórák megépítése, ha mindjárt az özv. Per-

czelné-féle hagyatékából is. A Kamarás Duna rendezése, a téli és kereskedelmi kikötő építése, amelyhez az államnak is hozzá kell járulnia, mert nemcsak városi, de állami érdek is ez. Utalt a városi, vagy áll. polgári leányiskola építésének szükségességére. A szociális tartalommal telített, termékeny közigazgatásnak aktív intézése, rubrikák készítése helyett a szociális problémák megoldásává kell foglalkoznia.

Schön Zsigmond posztógyáros szerint munkanélküliség azért van, mert jóval kevesebb lett a munkaadók száma. Ezt a körülményt a magas adóknak tulajdonítja. Azt mondta, hogy ma ott tartunk, hogy több az adófogyasztó, mint az adófizető. Ez pedig nem vezet jóra. Ezután specifikus OTI és kir. adóhivatali sérelmeket tár fel s miután egyes állami intézményekre gyanúsító megjegyzéseket tett, elnöklő főispán megvonta tőle a szót.

Csanyik József szocialista üdvözölte és elfogadta a javaslatot, ami kenyeret jelent a munkásoknak.

Rusztiek Károly tanfelügyelő egyik regényének kisgyermek-mumia hasonlatából indult ki: a kisgyermek mellett volt a játékszerek között a papyrus terekcs is. A sírok ledőltek, azokon keresztüljázott az idő vihára, minden elmult, de az egyiptomi kultúrát megőrizték a könyvek és a kőbe vésett betűk. A törvényhatóság határozata is ilyen: a felépítendő iskolák és óvodák a város népkultúráját jelentik. Széchenyi mondotta: nem az az állam az erős, amely még soha nem bukott el, hanem az, amely akárhányszor bukott el, — mindig talpra állott. Minden új iskola egy lépés Trianon revíziójához. Eddig 3 székelyen működött, de Baján talált a legkevesebb megoldandó iskolaiügyi problémát. Az iskola és óvoda-ügy megoldásához tartozik a kisegítő iskola létesítése, gazdasági iskola felállítás, 8 osztályos elemi iskola bevezetése. Üdvözli a javaslatot.

Babics József szocialista szerint az a kívánatos, hogy ne csak munka, hanem kenyér legyen ebből a határozatból. A munkás tud kérti, tud követelni, de tud hálás is lenni.

Ezután 91 leadott igen szavazattal elfogadták a határozatot. Nem-mel senkisésem szavazott.

Schön és Bajai Haynald-u. 13.

képviselői:

Pécsi bányatermékek:

5 kg-os brikettek

cséplésre, TOJÁS és DUNABRIKETTÉK központi fűtés és háztűzelésre (takaréktűzhelyekhez ingyen rostély), KOVACSSZÉN, MOSOTT BORSÓ, DARA és APRÓSZENÉK üzemi célokra.

Bécsi gázgyári diókoksz

az elismert legjobb tüzelőanyag leszállított áron.

Beliscei Guttman-féle

Retorta bükfaszén

kartellen kívül.

Poroszszen. — Tüzifa vagontelekben.

HIREK.

A honvédelmi államtitkár tragikus halála. Vitéz Végh Kálmán honvédelmi államtitkár Miskolcon a Grand Hotelben hirtelen meghalt, illetve a folyosó egy félreeső részén holtan találták. Dr. Végh Kálmán államtitkár Baján is sokan ismerték, mert a bajai árvédelmi folyamór lak-tanya ügyében ő vezette a tárgyalásokat s ennek során három ízben is megfordult Baján. Halála Baján is mély részvételt keltett.

Plébánosi kinevezés. A kalocsai érsek a dávidi plébánosi állásra az elhunyt Vadász Antal plébános utódjává Szabó Árpád csengődi plébános, bajai földinket nevezte ki.

Agyonlőtte magát a keceli segédjegyző. Zeke János keceli községi segédjegyző hasbalötte magát. A halasi kórházba szállították, ahol meghalt. A kórhágon pillanatra magához tért s akkor azt mondta, hogy idegi felmondották a szolgálatot. Keceli lakásán talált levélben viszont azt írta az öngyilkos segédjegyző, hogy halálba megy egyrészt betegsége miatt, másrészt azért, mert valami szabálytalanság miatt felettesei fegyelmi eljárást indítottak ellene.

Lezuhant egy repülőgép. A Halas fölött naponta közlekedő Budapest-belgrádi utasrepülőgép Alsónémedi határában lezuhant. A pilóták könnyebben megsérültek, az utasoknak az ijedségen kívül nem történt bajuk. A repülőgép összeroncolt.

A Középkor előadását a nagy melegere való tekintettel a rendezőség augusztus 7-ére halasztotta el. Jegyek érvényesek.

Felhívás a háztulajdonosokhoz. A tűzoltóparancsnokság ez uton is figyelmezteti a háztulajdonosokat, hogy padlásaikat gondosan vizsgálják át. Könnyen gyuló anyagokat, továbbá öngyúlékony szemetet, szalmahulladékot stb. a padlásterben saját érdekükben ne tartsanak meg. Különös óvatossággal figyelendők meg a kémények közelében levő területek, melyeket teljesen szabadon kell tartani. A nagytakarítások alkalmával ne feledkez-zünk meg a tetőszerkezet gondos le-pókhálózásáról sem, mert a nagy szá-raságban a pókhaló igen könnyen ve-zeti a tüzet. A szabályrendeletben elő-írt 2-3 hektoliter vizet, különösen a náddal fedett házak tulajdonosai tart-sák készenlében, mert a közel jövő-ben megtörténik ezek felülvizsgálata.

Csökkenést mutat a kecske-méti gyümölcs és zöldségkivitel. A kecskeméti gyümölcs és zöldségforga-lom kimutatása szerint ez év első fe-lében 544 zöldséggel és gyümölcse-sel megrakott vagon hagyta el a kecske-méti teherpályaudvart és 25127 q. árut szállítottak el Kecskemétre. A termé-nyek legnagyobb része külföldre ment és sajnos a forgalomban a múlt esz-tendővel szemben lényeges csökkenés ve-hető észre. Emelkedés csak a cse-resnyében és meggyben van, amely 58 vagonnal haladta túl a tavalyit.

Nyári szünet a Gazdasági Egyesületben. A Bács-Bodrog várme-gyei Gazdasági Egyesület is nyári szü-netet tart az aratási idő alatt ezért az egyesület igazgató választmányi ülés-e három hónapon át elmaradnak.

Szántógépbemutató 50 száza-lékos utazási kedvezménnyel. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesü-let ezévi országos szántógépbemutató-ját Frigyes királyi herceg öfensége ma-gyaróvári uradalmanak a Moson-Ma-gyaróvár vasútállomáshoz közel fekvő területén július hó 20-21-én rendez-i meg. A felutazásra a MÁV és a MÁV kezelésében levő helyiérdekű vasutak vonalain 50 százalékos kedvezmény van érvényben július hó 18-23-ig. A kedvezményes utazásra jogosító igazol-vány, melynek ára egy pengő, az Or-szágos Szántógépbemutató Rendezőbi-zottságnál (Budapest, IX. Köztelek ut-ca 8.) vagy pedig július hó 15-ig a Gazdasági Egyesület utján Baján az egy pengőnek vagy készpénzben, vagy pedig postabélyegben való beküldése ellenében szerezhető be. Az igazolvány kiállítását kérő levélben pontosan meg-ke-l jelölni a lakóhelyet valamint a ki-induló vasútállomást.

Középeurópában mindenütt emelkedik a tengeri ára. A tengeri fejlődését már hetek óta tartó száraz-ság rendkívül károsan befolyásolta és ha ez az időjárás meg nem változik, úgy katasztrófális termésre számítha-tunk. Ennek hatása alatt a tengeri pi-acon már is jelentős áremelkedések történtek, amennyiben néhány nap alatt 150-170 pengővel emelkedett a ten-geri ára vagononként. — De nem csak a belföldi tengeri üzlet szilárdult meg, hanem a nagy szárazság miatt egész Középeurópában mindenütt emelkedik a tengeri ára.

Svédország bevezette az örlé-si kényszert. A svéd kormány német mintára bevezette az örlési kényszert s a kampány hátralévő részére a bu-zára 45, a rozra 60 százalékos arányt állapított meg.

Elveszett arany mellűt. A rend-őrség felhívja a megtalálót, hogy a törvényes következmények terhe mellett az államrendőrkapitányságra szolgálta-sa be.

Külföldi
butorok
(ágyak, szekrények) jutányos áron kaphatók. Cim a kiadóban.

Fórum.
(E rovatban minden közérdekű panasznak és felszólalásnak helyt adunk.)
Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

Határozottan jóleső érzéssel olvas-tam, hogy mások is parkolnak a ha-tóság figyelmét ráterelni arra a veszély-re, amit az eszevesztettül száguldó bi-ciklisták rejtenek a gyanútlanul sétáló-ra és örlődők, hogy mások is ezeknek a vágátató kerékpároknak a megrend-szabályozását sürgetik.

Sietek is felhívni a hatóság figyel-mét a következő anomália orvoslására:
A város rendbe hozatta szépen a vasuti parkot s innen-onnan az már teljesen el is készül. A park ellen nincs is most senkinek kifogása, hiszen csak hálával tartozunk a városnak, de an-nál több kifogásunk van az ellen, hogy a hatóság (talán a rendőrség!) nem gondoskodik arról, hogy a vasuti park területén ne száguldozzanak biciklisták. Elvégre a csendes sétabelhozott vas-uti park még sem bicikli tura verse-nyek megrendezésére szolgál. A ható-ság kötelessége volna a biciklistákat a

park területéről egyszer és mindenkorra végérvényesen kiiltani.

Ugyancsak helyesnek tartanók azt is, ha a rendőrség a legdrágább erély-lyel végleg rendet teremtené azon a téren, hogy a biciklisták ne közleked-jenek se gyalogjárón, se közvetlenül mellette, hanem egyesgyedül a kocsi-uttesten. Sőt azért is igen hálásak tudnánk lenni, ha a biciklistákat a rend-őrség eltűntaná attól, hogy a tanítóképző intézet előtti allén ne robogjanak, valamint az iskola előtti téglá és asz-faltjárda se.

Valahogyan a polgárság azt szeret-né, ha az adójáért legalább nyugalmat és rendet kapna, hogy ne kelljen attól tartania, hogy akkor, amikor munkája végeztével békésen bandukol, vagy an-dalogva sétál, — egy ilyen száguldozó gillotin felökli és örökre nyomorékká tiporja.

Rádió
Csütörtök, július 10.
3:00: Piaci árak és árfolyamhírek.
4:00: Rádió Szabad Egyetem.
4:45: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hírek.
5:15: Az első Budapesti Citerakör hangversenye.
6:10: A Székesfevárosi Zenekar hangversenye.
7:30 Angol nyelvtanítás.
8:00 Kompothy Jób tengerészkapitány felolvasása.
8:25 Dohnányi Ernő dr. zongora-hangversenye.
9:25 A m. kir. 1. honvédegyalozez-red zenekarának hangversenye.
10:15: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek, ügétversenyeredmények.
Utána: Toll Árpád és cigányzeneka-rának hangversenye.

Árverési hirdetmény.
Alulírott, mint vb. Stern Dávid bács-bokodi lakos csődügyében a szekszárdi kir. törvényszék bajai kirendeltsége által Cs. 10 759/1930. számú végzéssel kiren-delt csődtömeggondnok ezennel közhírré teszem, hogy a csődleltárban 1-92 té-telszám alatt felvett ingóságokat 1930. évi július hó 17-én délelőtt 11 órakor Bácsbokod község Zentai-utca 670. szám alatti házban (vagyonbukott üzlethelyisé-gében) megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek, készpénzfizetés mel-lett, szükség esetén becsdron alul is el fogom adni. A forgalmi adót a vevő tartozik viselni. A leltárban felvett ingó-ságok rőfös és rövidárak. A csődleltár iródamban Baján, Arad utca 4. szám alatt az árverés hatánapjáig naponta délelőtt 10-től 12 óráig megtekinthető. Baja, 1930. július hó 9-én.
Dr. Major József
ügyvéd, csődtömeggondnok

Árverési hirdetmény.
Ónodi Gyuláné csődügyében a szek-zárdi kir. törvényszék bajai kirendeltsé-gének Cs. 11148/1930. sz. végzésével a csődleltár 1-190. tétele alatt felvett fűszerárakra, állványokra és bolti felsze-relési tárgyra az értékesítés elrendel-tvén, a nyilvános árverésnek a Váradi Érsek-utca 7. sz. alatti üzlethelyiségében lendő foganatosítására hatánapul 1930. éi július hó 18. napjának d. u. 3 órá-já tűzöm ki.
A csődtömeghez tartozó fűszerárúkat és felszerelési tárgyakat 2 csoportban együttesen bocsátom árverésre. Amennyi-ben az árverés eredménye nem lenne kllégítő, úgy az egyes tárgyakat az ösz-szárás sorrendjében külön-külön bocsá-tom árverésre. Az árverezők tartoznak a vélelrat az ajánlat elfogadása után azonnal lefizetni.
A csődtömeghez tartozó, Váradi Érsek-utca 7. sz. alatti helyiség f. é. ju-lius hó 15-től 17-ig d. u. 5-6 órák közt nyitva fog tartatni és ezen idő-álat az érdeklődők felvilágosítást nyer-hetnek.
Baja, 1930. július 7-ik napján.
Dr. Fehér Lőrinc
ügyvéd, csődtömeggondnok.

SINGER VARRÓGÉPEK
MIBIS A LEGJOBBAK!

Értesítés!
Értesítem a n. é. közönséget és jóba-rátalmat, hogy fiam Goldberger Sándor, július 1-én, Prohászka-u. 3. szám alatt **étkezőt, kávézót és falatozót** nyitott.
Kérem mindazon jóbarátaimat és ismerőseimet, fiamat, illetve bennünket ezen vállalkozásunkban támogatni szivesked-jenek.
Reggeli kávé, 10 órai uzsonna, min-denféle hűsítő italok jutányos áron kap-hatók. Ebéd és vacsorakosztosok árked-vezményben részesülnek és kívánatra ház-hoz szállítjuk.
Szives támogatásukat kérem
GOLDBERGER MIKSA.

Zsákot,
ponyvát olcsó szolid árban kölcsön ad
Schön Márk
Baja, Zichy Bódog-tér 2.
(Kakas bolt)
Tóth Kálmán szoborral szemben.
Kitűnő karban lévő
hangverseny-
zongora
a Flórián-utca 51. sz. alatt eladó.

Ha épít, építsen
fával égetett téglával,
mert a
salétrommentes.
Hódifarkú és hornyolt cserép
Küttégla
Hatsarkos járdatégák
Mindenféle chamotte téglá.
Cementárúk
Egyszerű cementlapok
Diszes cementlapok
Mozaiklapok
Járdalapok
Küttgyűrűk
Cementcsövek
Cementvályúk
Lábazati kövek
Keresztek
Síremékek
Sírbedések
Sírkeretek
Esővízmedencék.

Építési anyagok
ia Portland cement
Fehér cement
ia Darabos mész
Kavics-homok
Cement festékek
Granitto
Csiszoló anyagok
Biber-Tricosa
Stuccatur nád
Elszigetelő lemez
Kátránypapír
házhhoz szállítva, a legjutányosabb árban ajánl
Grünhút és Társa
Várost troda: Türr István-utca 5. sz.
Telefon 160-111-234.

U-R-A-N-I-A
1930. július hó 12-én, szombaton d. u. 6 s este fél 9 órakor.
MANULESCU
A szélhámósok királya.
Fősz. Ivan Mosjoukin, Dita Parlo, Brigitte Helm stb... Kis é r ő filmje:
Házastárs — Csenedstárs.
Vigjáték attrakció. Fősz.: Norma Scherrer.
1930. évi július hó 13-án, vasárnap d. u. fél 4, 6 s este fél 9 órakor
Maria Antoniette Regényes kaland 12 f. Fősz.: Dianna Karenne. Kis é r ő filmje:
HADÜZENET Egy újságíró kalandja 8 f. F.: Dorothy Bugres..
Kedvező idő esetén az esti előadás a kertben. **HIRADÓK.**

ETERNIT
anyageladási és
tetőfedési
vállalat.

Telefon: 290.

CSAK „Eternit” VÉDSZOVAL JELÖLT PALA ÉS CSŐ VALÓDI.
ETERNIT MŰVEK HATSCHKE LAJOS, BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 33; GYÁR: NYERGESÚJFALU.

Lerakatok:

DELY Géza
fatelepein.

Telefon: 105.

ETERNIT ÜDVAR

BAJA,
BUDAPESTI-UT

Baján, a Belvárosban, Pázmány-u.
az Ertl-féle kert mellett ujonnan
épült adómentes 3 szobás

családi ház

hall és összes mellékhelyiségekkel együtt
szabad kézből eladó.

Bővebb értesítést Mikoleczky Ferenc,
Petőfi Sándor u. 43.

Bérbe adom vagy eladom

augusztus 1-ére Erzsébet királyné utca
42. szám alatti

lakóházamat

mely áll 6 szobából, vízvezetékes für-
dőszobából, összes mellékhelyiségek-
ből, dísz- és konyhakertből, garage-ből
és kocsiszinből.

Érdeklődni lehet:
Weidinger Dezsónél
Szent Antal-utca 17.

Jul. 7-től jul. 14-ig.
reggel fél 8 óráig
Lovassy Ödön és
Dr. Geiringer János
gyógyszerész-patikája tanít
éjjeli szolgálatot.
Az ügyeletes gyógyszer-tár
vacsoránál délután is nyitva van
a közönség rendelkezésére.

Saját gyártmányu
tők és uborkagyalu
prima minőségben, olesón
kapható
Utry Pál Fiai
Telefon 280 Alapítás 1895

Az egész életben hű barát

SINGER
VARRÓGÉP.
Kedvező fizetési feltételek
Klacsány házi részletek
SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

Elsőrendű prima szövött
Nádroletta
a legolcsóbb árban nagyon előnyös
fizetési feltételek mellett kaphatók
FEKETE ADOLF
Baja,
Szent László-utca 19.

Csónakmotorok javítása.

Speciális
csónakmotor olaj
magas compressio hatás, korommentes elégés.

Csónak alkatrészek, kirándulási cikkek.
KLUG és SOMBOR
autó-, motor- és gépjavitó műhelye. — Autogen hegesztés.
Matyás király-tér 1. sz. (Gludovác ház.) Telefon 76.

Corvin-nyomda Baja.

Matyás király-tér 10 szám. — Telefon 164.

Árjegyzékek, körlevelek,
meghívók, könyvek, levél-
papirok és mindenféle
kereskedelmi nyom-
tatványok legmo-
dernebbül, izlé-
ses és művészi
kivitelben

csak

a **CORVIN**
műnyomógépén készülnek

Árjegyzék.

- 1 drb petroleumfűző 2 lánggal
nélkülözhetetlen a háztartásban 12 50
 - 1 drb fürdőkád szolid erős 160 cm
nélkülözhetetlen közszükségleti
tárgy 40—
 - 1 drb vizeskanna zománcozva . . . 6 80
 - 1 . . . felmosóveder 1 60
 - 3 . . . alumínium edény erős vastag:
1 fazék, 1 lábos, 1 tál összesen 6—
 - 1 készlet sárgarézfüggönyrud . . . 4 50
 - 1 drb fűnyíró olló 2 20
 - 1 köteg horganyzott ruhaszárító
drót 3—
 - 1 méter kerítésdrót 40—
 - 1 . . . zöld háló 2—
 - 1 drb mosdóasztal 10—
- továbbá teljes konyhaberendezések, tűz-
helyek, mángorlók, kerékpárok
közismert olesó áron kapható

KRÉNEISZ GÉZA
vaskereskedésében, Baja.

Saját gyártmányu
nyugágyak
és **vas táboriágyak**
előnyösen beszerezhetők
UTRYNÁL.
Erzsébet kir. né. u. 38. Tel. 280.

A valódi Hatschek-féle
Eternit
Pala és cső
Könnyű, törhetetlen,
fagy- és tűzmentes.
Főelárusító:
GOLDSCHMIDT LAJOS
utóda,
Zádor Oszkár

ETERNIT-MŰVEK HATSCHKE LAJOS, KÖZPONTI IRÓDIA BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 33; GYÁR: NYERGESÚJFALU.

Lerakatok:
Wildmann Kálmán, Dezső
Gara.
Liebhauser Lőrinc
Vaskút.
Erdős István
Érsekcsanád.
Kalmár Sámuel
Nemesnáduvvar.
Wittner Márton
Bácsbokod.
Kovács János
Bátmonostor.

Tetőfedési vállalata Baja, Sugovica parton. Telefon 210.

Nyomatott a Corvin-nyomda nyomtatásán Baján